

Ermes Ronchi
ABECEDA ŽIVOTA
*Komentar Evanđelja
Godina B*

Naslov izvornika:

Ermes Ronchi:

L'alfabeto della vita. Commento ai vangeli festivi. Anno B

© 2005 Edizioni San Paolo s.r.l.

Piazza Soncino, 5 – 20092

Cinisello Balsamo (Milano)

www.edizionisanpaolo.it

Nakladnik i copyright za hrvatsko izdanje:

© 2018 by SALESIANA d.o.o.

Omiška 8, Zagreb

salesiana@salesiana.hr

www.salesiana.hr

Biblijski tekstovi preuzeti iz:

Sveto pismo Staroga i Novoga zavjeta,

© 2008. Kršćanska sadašnjost d.o.o., Zagreb

Sva prava pridržana.

Za nakladnika: Mihovil Kurkut

Prijevod: Pavle Mijović

Lektura: Vjeročka Ban

Grafičko oblikovanje korica: Ivana Štrbić

Grafička priprema: Salesiana d.o.o.

Tisak: Denona d.o.o., Zagreb

ISBN 978-953-205-172-8

ERMES RONCHI

ABECEDA ŽIVOTA

KOMENTAR EVANĐELJA

Godina B

Salesiana

Zagreb, 2018.

UVOD

Abeceda života postoji u evanđelju. Isusove riječi i djela, njegove šutnje i njegovo čovječstvo poput slova su koja nam omogućavaju pisati, ili makar sricati, poneki slog najljepše Božje riječi: život.

Samo ti imaš riječi, priznaje Petar, koje napokon oživljavaju život (Iv 6,68). I sveti Ambrozije moli: »Učini od nas živa bića, jer si ti život.«

»Božanstvo zbog kojega čovječstvo ne cvate ne slušuje da mu se posvetimo« (D. Bonhoeffer). Ne zanima nas Bog koji ne čini da ljudsko procvate. Jedinstven je poziv svih ljudskih bića: imati život u punini. Poziv koji je Krist preuzeo: *Ja dođoh da život imaju, u izobilju da ga imaju* (Iv 10,10).

Želim biti spašen mojim pogledom i mojim srcem. I znam da će on učiniti da procvate i krv naših rana.

Abeceda života postoji u evanđelju. I Božjeg života. Najveća objava Boga ne sastoji se u teorijama, već je ona Isusov povijesni život. Isus ne dokazuje Boga, on ga svjedoči.

Duh je objavljen od tijela, Božja bit pak od čovjekovog postojanja. Život Boga ispričan je čovjekovim životom. Bog nas ne zavodi svemogućnošću, vječnošću, beskonačnošću, već Isusovim licem, najljepšim od svih sinova čovječjih. Isusovom ljepotom, koja se sastoji u

njegovom jedinstvenom načinu na koji voli, susreće, ozdravlja, uzdiže život, razveseljava, tješi.

Ljubiti Kristovo čovječstvo: bio je toliko fantastičan čovjek da su učenici govorili kako takav čovjek ne može biti Bog. »Koračaj čovjekovim putem i dosegnut ćeš Boga« (sveti Augustin).

Shvatila sam, piše mističarka Hadewijch (XIII. stoljeće), da se ne može ljubiti Kristovo božanstvo, ako ne ljubimo njegovo čovječstvo. Dakle, tražeći, ponovno otkrivajući svaki fragment, svaki puls čovječstva u evanđelju. Donoseći u srce sve trunke čovječstva koje niču iz Isusovih događaja i riječi: povezanost s djecom, sa ženama, s prijateljima, sa suncem i s vjetrom, s pticama i s cvjetovima, s prijateljima i prijateljicama, s kruhom, sa vinom, sa svjetlom. S Ocem.

I naposljetku, njegov način na koji se plašio i bio hrabar. I kako je plakao i kako je urlao.

I njegovo dječje tijelo i njegovo probodeno tijelo.

I ljubav za miris, i ushićenje zbog nježnosti kose, natopljene nardom, žene grešnice i prijateljice.

I njegovo lice obasjano svjetlom na Taboru.

Kristova ljepota. Ljudska i božanska: u potrazi za izgubljenom ovcom, grleći izgubljenog sina, praštajući onima koji ga razapinju, siromah kojemu ostaje samo ono malo drveta i željeza koje je dovoljno da umre pri-bijen. Umrijeti zbog ljubavi.

I uskrsnuti, pokazujući da su ljubav i Bog jači od smrti, koje će srušiti sve stijene s ulaza srca.

Abeceda života postoji u evanđelju. Ili, kako zamišlja Psalam 15, putovi života. Život ne ide naprijed zbog prisila, zbog skupa zabrana ili obveza, već zbog strasti.

I strast cvate iz vidljive ljepote, predosjećane, iz riječi koje su ti još u stanju ukrasti srce.

Strast koja pokreće život vjernika rađa se iz otkrića Kristove ljepote, raspete ljubavi.

Kristov život je bio lijep, dobar i sretan. Dobar život – budući da je poslušan ljubavi, sposoban za blagost i milosrđe, sposoban da prođe svijetom samo čineći dobro (Dj 10,36).

Lijep život, ljudski lijep, zato što se u njemu nalazi mjesto za prijateljstvo, susret s drugim, slavljenički stol, odmor, radost dijeljenja, sposobnost zahvaljivanja, svjetlo koje zarazi mucavog Petra: lijepo je za nas biti ovdje, s tobom, s tvojim prijateljima. Ljepota je snaga srca, stvara zajedništvo, odvlači sa sobom, rađa tražitelje, čini ih sličnima u srcu onome kojega traže.

Sretan život, koji stavlja u srce evanđelja nove putove za sreću, putove blaženstava.

Boga ne uzdižemo umanjujući ono ljudsko. Nije istina da manje čovjštva znači više božanstvenosti. Istina je upravo suprotna.

»Imaš ispred sebe život i smrt. Odaberi!« (usp. Pnz 30,19). I podrazumijeva: odaberi život! Ovo je temeljna zapovijed, bazična, koja dolazi prije svih ostalih. Izaberi život! I sav zakon će se poslije pojaviti samo s ciljem da se život zaštiti i da procvjeta u svim svojim oblicima.

Ako ne tražiš život, nikad nećeš pronaći Boga. I, obratno, samo onaj tko traži Boga, naći će i puninu života.

P. S.

Naslov ove zbirke komentara Evandjelja godine B moja je posveta učitelju (i prijatelju) fra Davidu Mariji Montagni, OSM, koji je tako naslovio svoj dnevnik u kojemu je skupljao fragmente svakodnevnog života, neprestano (ponovno) začaran zavodništvom Riječi.

VRIJEME DOŠAŠĆA

1. NEDJELJA DOŠAŠĆA

OČEKIVANJE I PAŽNJA, DVA IMENA DOŠAŠĆA

Izaija 63, 16b–17.19b; 64,2–7:
O, da razdreš nebesa i siđeš!

Prva poslanica Korinćanima 1,3–9:
Čekajući Objavljenje Gospodina našega Isusa Krista!

Evangelje po Marku 13,33–37:
Bdijte, dakle, jer ne znate kad će se domaćin vratiti.

³³»Pazite! Bdijte jer ne znate kada je čas. ³⁴Kao kad ono čovjek neki polazeći na put ostavi svoju kuću, upravu povjeri slugama, svakomu svoj posao, a vrataru zapovjedi da bdije.

³⁵Bdijte, dakle, jer ne znate kad će se domaćin vratiti – da li uvečer ili o ponoći, da li za prvih pijetlova ili ujutro – ³⁶da vas ne bi našao pozaspale ako iznenada dođe.«

³⁷»Što vama kažem, svima kažem: Bdijte!«

Vrati se, Gospodine. Zbog ljubavi! O, da razdreš nebesa i siđeš! Izaija otvara došašće kao učitelj želje i očekivanja. Gospodin Isus ispunjava očekivanje s pažnjom. Pazite! Bdijte jer ne znate kada je čas! »Očekivanje« i »pažnja« dva su naziva došašća. Jedinstven je njihov korijen: usmjeriti dušu prema nečemu, raširiti um i srce prema drugomu. Kršćanin je protiv onoga koji više ništa ne očekuje od života, suprotan od onoga koji više ne usmjerava srce nikomu ili ničemu. Na početku se čini da nešto nedostaje, poslije opažamo kako nedo-

staje Netko: čekanje se zaodijeva prisutnošću. Nada je ime koje sažima došašće. »Nada je ona koja me dodiruje – tako, po Péguyu, Otac progovara – ja sam dirnut ne toliko zbog toga što vjeruju, budući da je vjera svačija, već sam dirnut zbog mojih sinova koji se nadaju.«

Da u noći kušnje, u trenutku poraza ili bolesti, usmjeravaju još dušu prema naprijed; da u danima krize, pada, razilaženja usmjeravaju još srce nekome. Život s *otvrdnjelim srcem*, koje se više ne obraća nikomu, govori Izaija, *nečist je život, smežuran poput lista*.

Ti si naš otac; mi smo glina, a ti si onaj koji nas oblikuje, svi smo mi djelo tvojih ruku. I sjećanje na stvaranje čovjeka. Kao da kažemo: »Oče, vrati se oblikovati ovog čovjeka, učini da se napokon na zemlji pojavi jedan čovjek, čovjek!«

Mi smo glina, nismo toliko krhki ili siroti, koliko smo nedovršena stvorenja, ali u hodu prema višim oblicima, čovječstvo u hodu prema punini. Gdje postoji punina čovječstva, ondje je Bog.

Evo dakle došašća, Krist koji uvijek dolazi, Krist plan i model čovječstva. Ostvariti vlastito čovječstvo, štoviše Kristovo čovječstvo, najteži je pothvat. Ali čovjek je već božanski pothvat: *djelo tvojih ruku*.

Prva riječ evanđelja poziv je na život s pozornošću. *Pazite*: na Božje ruke koje nas oblikuju u svakodnevici, na sigurno i nježno pritiskanje lončara; pazite na druge, na riječi i šutnje, na gluha pitanja i na ljubavne ponude; pazite da nitko ne zavede vašu savjest, pa nikad nećete biti pobijeđeni, i ona će vrijediti više od snaga svemira, za nju je čovjek slika Božja; pazite na veliku domovinu koja je čovječstvo, povijest krvi i ljepote.

Najveći rizik uspavani je život, nesposoban doseći suze i proroštva, spoznati u sebi nježnost, jakost, blagu toplinu Božjih ruku, lončara koji u meni očekuje svoju glinu, koji me još i sada oblikuje, neovisno o tome spavam li ili bdijem, s toliko puta iznevjerenom nadom, s nadom svaki put ponovno rođenom.

Liturgijski kalendar

GODINA B
2017. – 2018.

PROSINAC 2017.

- 3 N 1. došašća
- 8 N Bezgrešno začeće BDM
- 10 N 2. došašća
- 17 N 3. došašća
- 24 N 4. Došašća/Badnjak

SIJEČANJ 2018.

- 1 P Sv. Marija Bogorodica
- 6 S Bogojavljenje
- 7 N Krštenje Gospodinovo
- 14 N 2. kroz godinu
- 21 N 3. kroz godinu
- 28 N 4. kroz godinu

VELJAČA 2018.

- 4 N 5. kroz godinu
- 11 N 6. kroz godinu
- 18 N 1. Korizmena
- 25 N 2. Korizmena

OŽUJAK 2018.

- 4 N 3. Korizmena
- 11 N 4. Korizmena
- 18 N 5. Korizmena
- 25 N Cvjetnica

TRAVANJ 2018.

- 1 N Uskrs
- 8 N 2. Vazmena
- 15 N 3. Vazmena
- 22 N 4. Vazmena
- 29 N 5. Vazmena

SVIBANJ 2018.

- 6 N 6. Vazmena
- 10 Č Uzašašće
- 13 N 7. Vazmena
- 20 N Duhovi
- 27 N Presveto Trojstvo
- 31 Č Tijelovo

LIPANJ 2018.

- 3 N 9. kroz godinu
- 10 N 10. kroz godinu
- 17 N 11. kroz godinu
- 24 N 12. kroz godinu

SRPANJ 2018.

- 1 N 13. kroz godinu
- 8 N 14. kroz godinu
- 15 N 15. kroz godinu
- 22 N 16. kroz godinu
- 29 N 17. kroz godinu

KOLOVOZ 2018.

- 5 N 18. kroz godinu
- 6 P Preobraženje Gospodnje
- 12 N 19. kroz godinu
- 15 N Uznesenje BDM
- 19 N 20. kroz godinu
- 26 N 21. kroz godinu

RUJAN 2018.

- 2 N 22. kroz godinu
- 9 N 23. kroz godinu
- 16 N 24. kroz godinu
- 23 N 25. kroz godinu
- 30 N 26. kroz godinu

LISTOPAD 2018.

- 7 N 27. kroz godinu
- 14 N 28. kroz godinu

- 21 N 29. kroz godinu
- 28 N 30 kroz godinu

STUDENI 2018

- 1 Č Svi sveti
- 4 N 31. kroz godinu
- 11 N 32. kroz godinu
- 18 N 33. kroz godinu
- 25 N Krist Kralj

PROSINAC 2018.

- 2 N 1. Došašća
- 8 S Bezgrešno začće
BDM
- 9 N 2. Došašća
- 16 N 3. Došašća
- 23 N 4. Došašća
- 25 U Božić

Bilješka o autoru

EMRES RONCHI redovnik je i svećenik Reda slugu Blažene Djevice Marije (OSM). Rodio se 1947. godine u Racchiusu di Attimis u talijanskoj pokrajini Friuli, na sjeveroistoku Italije. Filozofske i teološke studije završio je na Pontifikalnom teološkom fakultetu Marianumu, doktorirao je vjerske znanosti i antropologiju na Sorboni u Parizu, proučavajući početke monaštva.

Godine 2016. na poziv pape Franje propovijedao je korizmene duhovne vježbe Rimskoj kuriji.

Predaje Teološku estetiku i Ikonografiju na Marianumu u Rimu, autor je mnoštva biblijskih i duhovnih tekstova. Piše kolumne u raznim dnevnim novinama.

SADRŽAJ

UVOD	5
------------	---

VRIJEME DOŠAŠĆA

1. NEDJELJA DOŠAŠĆA OČEKIVANJE I PAŽNJA, DVA IMENA DOŠAŠĆA	11
2. NEDJELJA DOŠAŠĆA PONOVRNO KRENUTI OD RADOSNE VIJESTI	14
3. NEDJELJA DOŠAŠĆA MI, GLASOVI PREKO KOJIH PROLAZI RIJEČ	17
4. NEDJELJA DOŠAŠĆA NAPRAVITI MJESTA ZA SVJETLO	20

BOŽIĆ I BOŽIĆNO VRIJEME

25. PROSINCA – ROĐENJE GOSPODINOVO / <i>Polnočka</i> EKSTAZA POVIJESTI	25
25. PROSINCA – ROĐENJE GOSPODINOVO / <i>Misa zornica</i> SUD SVIJETA	28
25. PROSINCA – ROĐENJE GOSPODINOVO / <i>Danja misa</i> BOG ĆE ŽIVJETI ZA TVOJU LJUBAV	31

NEDJELJA U OSMINI ROĐENJA GOSPODINOVOG (ILI 30. PROSINCA)	
SVETA OBITELJ ISUSA, MARIJE I JOSIPA	
SINOVI KOJI MIJENJAJU OČEV PLAN	34
1. SIJEČNJA – SVETA MARIJA BOGORODICA	
SAČUVATI ČUĐENJE	37
2. NEDJELJA PO BOŽIĆU	
ROĐEN JE KAKO BIH SE JA RODIO	40
6. SIJEČNJA – BOGOJAVLJENJE (SVETA TRI KRALJA)	
SVECI NAJBLIŽI NAMA	43
BLAGDAN KRŠTENJA GOSPODNJEGA	
O, DA RAZDREŠ NEBESA	46

VRIJEME KROZ GODINU

Prvi dio

2. NEDJELJA KROZ GODINU	
HODOČASNICI PREMA MJESTU SRCA	51
3. NEDJELJA KROZ GODINU	
S MAPOM NEBA U SRCU	54
4. NEDJELJA KROZ GODINU	
NEMOGUĆE JE LJUBITI TE BEZ KRIVNJE	57
5. NEDJELJA KROZ GODINU	
OZDRAVLJANJE I SLUŽENJE	60
6. NEDJELJA KROZ GODINU	
POUZDATI SE U BOŽJU ŽELJU	63
7. NEDJELJA KROZ GODINU	
AKO NAS VJERA PRIJATELJA PRIMA U RUKE	66
8. NEDJELJA KROZ GODINU	
ONAJ KOJI SAMO GOVORI SRCU	69

KORIZMENO VRIJEME

1. KORIZMENA NEDJELJA POTRAŽI ME U TEBI	75
2. KORIZMENA NEDJELJA U STVARIMA, SRCE OD SVJETLA	78
3. KORIZMENA NEDJELJA BOŽJI »PONOVRNO«: PONOVRNO STVORITI, PONOVRNO PODIĆI, PONOVRNO IZGRADITI	81
4. KORIZMENA NEDJELJA PO VERTIKALI LJUBAVI	84
5. KORIZMENA NEDJELJA ZEMLJA, BOŽJE NEBO	87
NEDJELJA MUKE GOSPODINOVE – CVJETNICA SAMO BOG NE SILAZI S KRIŽA	90

USKRS I VAZMENO VRIJEME

NEDJELJA USKRSNUĆA GOSPODNJEGA LJUBI ME TI, GOSPODINE, I UISTINU ĆE BITI USKRS	95
2. VAZMENA NEDJELJA ABECEDA RANA	98
3. VAZMENA NEDJELJA PREDATI SE NAJJEDNOSTAVNIJEM OD ZNAKOVA	101
4. VAZMENA NEDJELJA SVI PASTIRI MALOGA STADA	104
5. VAZMENA NEDJELJA MORAL PLODNOSTI	107
6. VAZMENA NEDJELJA LJUBAV KOJA IZGARA NA SVIM USNAMA	110

UZNESENJE GOSPODINOVO ON, JOŠ ZAPLETEN U MOJ ŽIVOT	113
NEDJELJA DUHOVA SVIJET ISPUNJEN BOŽJIM DAHOM	116

VRIJEME KROZ GODINU

Drugi dio

PRESVETO TROJSTVO VJETAR KOJIM PLOVI SVE STVORENO	121
SVETKOVINA PRESVETOGA TIJELA I KRVI KRISTOVE LJUBAV TRAŽI DOM	124
12. NEDJELJA KROZ GODINU I BOG SPAVA	127
13. NEDJELJA KROZ GODINU MLADI ŽIVOTE, USTANI!	130
14. NEDJELJA KROZ GODINU POKUŠAJMO SAČUVATI MAKAR ČUĐENJE	133
15. NEDJELJA KROZ GODINU JAKI SAMO ZBOG JEDNOG PRIJATELJA I JEDNE RIJEČI	136
16. NEDJELJA KROZ GODINU VRIJEME SRCA	139
17. NEDJELJA KROZ GODINU PJESMA KRUHA	142
18. NEDJELJA KROZ GODINU MI GLADNI KRUHA, SNOVA, NEBA	145
19. NEDJELJA KROZ GODINU BOŽANSKA SLAST JEDNOG ANĐELA	148
20. NEDJELJA KROZ GODINU U TIJELU PRIPOVIJEST O BOGU	151

21. NEDJELJA KROZ GODINU JE LI ŽIVOT OVAJ ŠTO ŽIVIM?	154
22. NEDJELJA KROZ GODINU BLIZAK BOG, DALEKO SRCE	157
23. NEDJELJA KROZ GODINU PRVO SLUŽENJE: ZNATI SLUŠATI	160
24. NEDJELJA KROZ GODINU PREBIRATI LICE RASPETOGA BOGA	163
25. NEDJELJA KROZ GODINU GRLEĆI DIJETE	166
26. NEDJELJA KROZ GODINU OSOBA PRIJE ISTINE	169
27. NEDJELJA KROZ GODINU TI, SPASENJE UZ MENE	172
28. NEDJELJA KROZ GODINU S ONU STRANU UŠICE IGLE	175
29. NEDJELJA KROZ GODINU IZMEĐU VAS NEKA NE BUDE TAKO	178
30. NEDJELJA KROZ GODINU PROSJACI SVJETLA	181
31. NEDJELJA KROZ GODINU SRCE U MNOŽINI	184
32. NEDJELJA KROZ GODINU SABLAZAN NADE	187
33. NEDJELJA KROZ GODINU PREKO ZIDA SJENE	190
ISUS KRIST – KRALJ SVEGA STVORENJA SLUŽIT ĆU GA ZATO ŠTO SE UČINIO MOJIM POSLUŽITELJEM	193

SVETKOVINE I BLAGDANI

8. PROSINCA – BEZGREŠNO ZAČEĆE BLAŽENE DJEVICE MARIJE GDJE ŽIVOT SLAVI SVOJU SVETKOVINU	199
6. KOLOVOZA – PREOBRAŽENJE GOSPODINOVO ISKONSKA LJEPOTA SVAKOGA LICA	202
15. KOLOVOZA: UZNESENJE BLAŽENE DJEVICE MARIJE NEIZMJERNI PUT PREMA ŽIVOTU	205
1. STUDENOGA – SVI SVETI ZALJUBLJENI U VJEČNO I ČUVARI DANA	208
Liturgijski kalendar Godina B (2017. – 2018.)	213
Bilješka o autoru	215

Sva prava pridržana. Nijedan se dio ove knjige ne smije umnožavati, fotokopirati, reproducirati ni prenositi u bilo kakvu obliku (elektronički, mehanički i sl.) bez prethodne pisane suglasnosti nakladnika.

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 000987415.

ISBN 978-953-205-172-8

Tiskano u Hrvatskoj, veljača 2018.

1 2 3 4 5 • 22 21 20 19 18

